

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Félféltre 2 korona 50 fillér. Félre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéniratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A társadalom feladata.

Mostanság szokásba jött, hogy mindazért, a mi rossz, ami bántó és bosszantó — a társadalmat tesszük felelőssé. Mivel pedig a társadalom egyesekből áll és az egyesek egyáltalában nem veszik magukra a társadalom hibáit, fogyatkozásait és bűneit, marad minden a régiében, anélkül, hogy a helyzet javulna.

Ez így kétségkívül nem jó dolog. Elvégre is a magyar társadalom erős és alapjában egészséges. Tiszta, világos nézetei vannak a hazaszeretetről, a becsületről, a kötelességekről. Egyetlenegy hibája akadályozza azonban az erők egyesülését és a kötelességeknek a gyakorlati életbe való átvitelét. Ez a hibája a széthúzás, a mesterségesen alakított kasztok, egyszóval a társadalmi egység hiánya. Sok a munkás kéz, a jóakaró szív, de sehol sem látható karöltve haladás, egyöntetű munka s elméknek egy célra törekvő, közös, vezető eszméje. Ember és ember közt nálunk még mindig megvannak az elválasztó vonalak, amelyeken való átlépést egyik is, másik is veszedelmesnek tartja tekintélyére. A demokratikus eszmének csak felfelé hódolunk, lefelé azonban arisztokraták vagyunk. A derekunk hajlik, ahol érdekünk kívánja, de fajunkhoz nem illő gőg szállja meg a lelkünket, valahányszor nem hatalmasabbakkal állunk szemközt. A munka értékét nem igen becsüljük meg embertársainkban s nagyobb, értékesebb ajánlat egy-egy tiszta telekkönyvi kivonat, a becsületes és önfeláldozó munkásságnál. Egy nemesi előnév birtokosa előtt, ha még oly gyarló is az illető, kalapot emelünk, de a becsületes munkában megkeresültek kéztől húzódunk. Az ötágú koronát érénynek tekintjük; megelégedve arról, hogy az igazi nemességet ma már nem az örökölt címerek adják, hanem a becsületes munka, a lélek nemessége, az akarat tisztasága, az egyes szív különböző alakban való megnyilatkozása.

Míg ezeket meg nem érti társadalmunk, addig nem is lesz egységes s nem is fog gyorsan alkotó, teremtő munkára vállalkozhatni. Egy-egy nagy eszme ugyan szőnyegre kerül, de azt csakhamar megöli a közönyösség, mely a magyar társadalomban kiszámított rendszeren alapszik, mely rendszer minden képzettségi fokhoz alkalmazkodni tud és minden elmét fogva tart. Ez a közöny, melyet nagygyá növelt

nálunk a társadalmi erők széthúzása, veszedelmesebb annál az állapotról, melynek a történelen tanúsága szerint az aberditák voltak hű követői. A étlenség ugyanis csak hervaszt, de a közöny öl, főleg ha ez a gőg édes gyermeke.

Társadalmi egységet csak demokratikus eszmék teremhetnek. Előre le kell döntenünk társadalmi előítéleteket, előtérbe kell helyezni a munkát, a tevékenységet, a becsületet és jellemet, csoportosítani a tehetséget, tiszteletben tartani a különböző nézeteiket, respektálni kell a közügyekért buzgólkodó jó szándékot s akkor felépíthetjük a társadalmi egység eszméjét.

Nincs nép, nincs nemzet talán az egész világon, melynek társadalmá annyi eszközzel rendelkeznek regenerálásra, mint a magyar. A keleti tűz, mely ereiben van, józansága, természetese, művelt elméje és jó szíve sok üdvös dolgokat hozhatna létre, de hiányzik nála az egyetértő munkásság vezető eszméje. Látjuk ezt a hiányt legtöbb egyesületeknél, melyeket a jó szándék, közsükséglet teremtettek meg. Belső életüket megmérgezi a féltékenység, az ebből eredő széthúzás és a képzelt sérelmek halmaza. Ez a bomlasztó állapot azután kihát a külső életre is s a vezetők, látva munkájuk eredménytelenségét, visszavonulnak, hogy helyet adjanak az elégedetlen elemeknek, kiknek semmi sem jó, ha csak azt nem az ő agyuk termelte.

Pedig hazánkban nagygyá csakis társadalmunk egyöntetű munkássága teheti. A béke jegyében élünk, külső ellenségek nem háborgatnak bennünket, a politikai élet láthatára tiszta, csakis önmagunknak vagyunk — ősi szokásunkhoz híven — ellenségei. Az ember ember ellen tör, tekintélyének nagyágát a másik lenézésével iparkodik növelni, magán kívül nem ismer jogosultat a kezdeményező lépésre, de e lépést azért nem teszi meg. Széthúzzunk, osztályozunk, a külsőségekben kapkodunk s mint a gyermek, a csillogó, értéktelen színes köveknél örülnünk, eldobva sokszor helyettük az igazi gyöngyöket. Elefedkezünk a görög bölcs tanácsáról: ismerd meg önmagadat!

A kia társadalmi egység nagy gondolatának megvalósítása érdekében fáradozik, az méltó az emberiség háljára, mert ezen egység eszméjét védelmezni: egy a társadalom legfőbb s legelső érdekeinek védelmével.

Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 24-én tartotta meg e havi rendes gyűlést, a bizottsági tagok olyan nagy érdeklődése mellett, amilyent már régtől nem tapasztaltunk, mert a gyűlésen — 1—2 tag kivételével, valamennyien résztvettek.

Az ülésen Csató Zsigmond dr. főispán elnököl s az első, érdekesebb előadmány Cicatricis Lajos dr. alispán volt, aki Csircsics tömörkényi lakosnak az ottani községi jegyző ellen benyújtott panaszát ismertetette. A panasz szerint a tömörkényi jegyző az 1894. évi adókönyvből több lapot kitépelt, az őgróf Pallavicini Sándortól befolyt 400 korona adópént a saját céljaira használta fel és sok egyéb szabálytalanságot engedett meg magának. Az alispán határozati javaslata az volt, hogy mielőtt a bizottság a panasz érdemi elbírálásába belemenne, utasítsa őt arra, hogy e tárgyban a helyszínen vizsgálatot tartson. Winckler kir. ügyész megjegyzi, hogy a tömörkényi jegyző illetén ténykedései miatt az ügyészhöz is érkezett feljelentés, amelynek alapján ő a vizsgálatot már el is rendelte annak foganatosítására a járási főszolgabírótól hivta fel. Indítványozza, hogy e vizsgálat befejezéseig a bizottság hagyja az ügyet függőben, miután — ha tényleg követett el büntetendő cselekményeket a jegyző, akkor ő erről úgy is hivatalból tesz jelentést a vármegyének. Cicatricis alispán az indítvány elfogadása ellen van, mert ez tisztán háziügye a vármegyének és mint ilyen, függetlenül intézendő el a büntető bírói eljárástól annyival inkább, mert míg a bíróság csakis a büntető eljárás útján megtorlanó cselekményeket vizsgálhatja, addig a közigazgatási vizsgálat az esetleg fegyelmi úton megtorlandó kihágásokat veszi figyelembe. Épp ezért javaslata elfogadását ajánlja — ami meg is történik.

A második fontos ügy a szeged-nagyváradai törvényhatóságai között műűtta kiépítése érdekében megtartott zárt ajánlati versenytárgyalás eredményének elbírálása volt.

Cicatricis Lajos dr. alispán részletesen és kimerítően ismertetette a versenytárgyalás eredményét minden vonatkozásában. Bejelentette azt is, hogy Tauszig David, a legolcsóbb ajánlatot tett vállalkozó utólagosan költségtérítést vállalt arra, hogy az algyői ártérben ciklopszkövel burkolva épít ki az utat, az ajánlott ár emelése nélkül és hogy a közvetlen ezután legolcsóbb vállalkozó, Klinger Albert, akinek mintázott köve jobb minőségű a Tauszigénál, utólag szintén kötelező nyilatkozatot tett, hogy az olcsóbb ajánlatát tartja fent az esztre is, ha a 14 filleres szállítási díjkezdvezményt nem sikerülne kieszközölnie, valamint hogy kész a — földmunka profilírozásáért kilométerenként 300

koronában megállapított díjtól az esetre, ha a vállalatot elnyeri, — a megye javára lemondani. A bizottság, hogy a munka mielőbb megkezdhető legyen és esetleges fölbérléssel el ne odázassék, Tauszig ajánlatát fogadta el a köpályára és a földmunkára, utóbbira azzal, hogy azt lehetőleg algyódi, mindenesetre megyebeli munkásokkal köteles elvégeztetni és felhatalmazta az alispánt, hogy az út betonműtárgyait és kerékvetőit házi kezeléssel mellett állíttassa elő.

Az alispán ezután még aztán felhatalmazást kért és kapott arra, hogy az államépítészeti hivatal lassú munkateljesítése folytán, mely a műtépetést akadályozza és a vármegyét kellemetlen helyzet elé állítja, az eddig szokásos részletes építési tervek helyett általános sablon — útépitési tervet készíttessen el, katonai térkép alapján, hossz, kereszt- és munka-szelvényre, továbbá, hogy a kevésbé járt közúton ne az eddig épített 4 és fél méter, hanem csak három méter széles műtakra készüljenek tervek és költségvetések.

A többi szakreferáda letárgyalása után a bizottság ülése déli fél 1 órakor zárult.

Teendők az ipar és kereskedés terén.

Horánszky Nándor, az új kereskedelemügyi miniszter a törvényhozó testületben, a tárcája költségvetése tárgyalásának megindulásakor programot adott. Helyesebben szólva, nem kimerítő programot adott, csak majdan adandó programja vezéreivel fejtegette. A miniszter ez első nyilatkozatában igen óvatossá volt, ami végre érthető is valamelyest, mert hiszen egypár hét alatt lehetetlen teljesen eligazodnia az óriási anyag minden kérdésében, melyet az ő tárcája fölöl. De egyben nem volt óvatossá a miniszter; abban, hogy már előjárójában úgy mutatkozott be, mint aki feltétlenül rendületlen híve a vámközösségnek. Ebben túllépette a miniszterelnököt is, aki ebben a kérdésben mindig fentartással szokott élni és aki el van készülve a különválásra is, ha közös konyhán a szomszédal élni nem lehetne.

Bajos volna ma, miniszteri munkássága legkezdetén, Horánszky Nándor illetően állásfoglalásnak a következményeit mérlegelni. Amint kiteszik az első beszédéből, hogy tárgyat ismeri és tisztában van a helyzettel is. Az a diagnózis, melyet az ipar és kereskedelem mai helyzetéről és a munkás viszonyokról megállapított, egyenesen szükség-szerűvé teszi a gyökeres kúrát, melynek névét és módját mindenki tudja.

Válósággal élesen domborította ki a miniszter találo, sőtét képét az országban általánosan mutatkozó pangásnak és munkahányaknak, de a körösme megállapításon túl nem igen ment. Sőt kiegészítette ezt az ismertetést azzal, hogy a létező bajokon az állam nem tud, nem is tudhat allandóan segíteni.

Állandó megélhetés tárgyává tenni nem lehet azt, hogy munkával az állam lássa el az ország munkátlankosságát, mert ez egyszerűen lehetetlenség. Nem lehet akarunk, hogy oda jussunk, hogy ebben az országban is a kenyér és a cirkszó kátelve uralkodjék.

Ezt mondta szóról szóra a miniszter és ebben az elméletben tökéletesen igaza van. Hanem ott aztán kezd igaza nem lenni, mikor az egész közgazdasági életet megbérlítő viszonyok között a társadalom utálja és hívja fel a maga erejének teljes kifejtésére. Mert ez az erő nem létezik. Hiszen éppen az a baj, hogy egy gazdaságilag kimerült, egy a szomszéd állam által kihalászt, kihalászt társadalom az, amelyre a miniszter támaszkodni akar, — persze, hiába.

És mintha érezte volna is, hogy így van, a miniszter rövidesen végzett is az öntevékenység elméletével és áttért a többi általánosságra. Első sorban arra, amit már elmondott a Házban máskor is, amit elmondott a miniszterterembe belépésekor és amit megírt a belépő írásában, hogy tudniillik a gazdaság különböző ágának összehangja az, amit keres. Mert abban a véleményben van, hogy a gazdaság különböző ágai között ellentét nincsen, hacsak ilyen ellentéteket mesterségesen keresni nem akarunk.

Ezt a miniszteri kijelentést csak rokonszenv kísérheti mindenütt, ahol komolyan foglalkoznak a közgazdasági kérdésekkel. És sokkal megnyugtatóbb ez a kijelentés, mint az a magyarázat, melyet az agrárius irányzatú lapok fűznek az új kereskedelemügyi miniszter első beszédéhez, mert ezek a magyarázatok csak úgy duzzadnak épp az agrárius köröknek a miniszter iránt való bizalmától és ez, — hiába — agályos a elfogulatlan körökben, ott, ahol valóságosan azt fogadják el vezérelő gyanánt, hogy nincs a gazdaság különböző ágai között ellentét, ha csak ilyen szándékosan, bizonyos rosszakarral nem keressük.

El kell ismerni, hogy Horánszky Nándor nem kerestett ilyen ellentéteket, mert sorról-sorra foglalkozva a gazdasági ágak mindegyikével, minden irányban igyekezett jóakarátú lenni. Első sorban a kisipar helyzetéről szólott nagyon sok jóakarattal. Azon a beismerésen kezdte, hogy az a nemzeti erő, melyet a kisipar századokon keresztül képviselt, súlyos válságok közé jutott. És elismerte, hogy ez nagy baj, mert amit a kisipar mind nagyobb arányokat öltő pusztulása terén tapasztalunk, nem csak egy termelő elem pusztulását jelenti, de jelenti a társadalom olyan gerincének pusztulását is, amelyre a haza mint hú polgaraira joggal számíthatott.

A magyar kisiparosság kétségtelenül megérdemelte, hogy végre ilyen alapon állítsák meg az értékét és a kötelezettséget, mely-lyel vele szemben az állam tartozik. Nagy vonásokban meg is jelölte ennek a keretét Horánszky. Az orvososzer, amit fölment. az, hogy erőt és segítséget kell keresni, erőt és képességet kell adni a kisiparnak, hogy a tömegtermeléssel szemben a versenyt fölvehesse. Ezt az erőt a szövetkezéstől várja a miniszter és azt mondja, az anyagbeszerzés, a munkagépek, a közös munkahelyek, a közös értékesítés, a hitelszövetkezetek mind megannyi módjai és eszközei annak, hogy a kisipar erőhöz jusszon. A kézműiparnál a szakügyesség magasabb kiképzését tartja kívánatosnak a specializálást, a szakoktatást stb. És kijelenti, hogy mind ez szükségessé teszi a szövetkezeti törvény tágítását és rendelkezéseinek szerves összefüggésbe hozását az ipartörvénnyel, melynek szintén revízió alá kell kerülni.

Oyan régen sürgeti az iparosság az ipartörvény általános revízióját, hogy erre a kijelentésre valóban nagy szükség volt már. Ha igaz, amit hónapok óta olvasunk, hogy Hegedűs alatt már elkészült az új ipartörvény tervezete, Horánszky nem tehet jobbat, mintha ezt mielőbb nyilvánossá bialat ala bocsátja és meghallgatja a szakteületek nézetét. Első teendője kell, hogy legyen ez, ha nem csupán elméletileg hevül a kisipar megélhetésének nagy nemzet feladataért.

Ujdonságok

Szentes, 1902. március 27.

— Városi képviselőválasztás. Ma lesz városunkban az általános képviselőválasztás, mely alkalommal a polgárságnak 10 kerületben módjában lesz 50 rendes városi képviselőt és 20 póttagot választani. A választási harcot nem szitottuk, a polgárok kedélyét nem igaztunk, nem tüzeltek fel, csupán egyszer irtunk e képviselőválasztásról, lapunk előző számában, akkor is igen tárgyilagosan, minden osztályérdek nélkül, mert azt tartottuk, azt tartjuk ma is,

hogy a választást bölcs megfontoltsággal és nem feltűzött kedélyállapotban illik megjelteni. Egy dolgra azonban kötelességünk kitérni. Ellenézi részről úgy állítják fel a követelt, hogy ma népjelöltek állanak nem népjelöltekkel szemben. Magyarul és magyarul szeretünk beszélni, hát ki mondjuk, hogy ez a megkülönböztetés nagy ostobaság. A nép nem jelölt se innen, se túl, hanem jelöltek a pártok, melyekben a napi mindkét részén képviselve van. De azzal is tüzetnek ellenézi részen, hogy ne olyanok a válasszon a nép, akik annyira adósságot csináltak, hogy miatt már szinte elviselhetetlen a pótdátó. Ez meg — mikor a Tabakkör mond ilyent, magyarul megnevezve — szemérmertlenség, mert hiszen azoknak az adósságoknak a túlnyomó összegét épp a Tabakkörbeli városatyák pártja csinálta, a kiknek uralma fénykorában 96—98 százalék is volt a városi pótdátó. Izgatásra ma sem vetemedünk. A választás lezajlása után azonban elmondjuk majd, hogy an csinálták a nagyon ajánlott népjelöltek a város adósságait. Épületes dolgot lesz, amit elmondunk, ezt előre jelezhetjük.

— Az ország gyászja. Nagy halottja volt e hét elején a magyar nemzetnek. Kidőlt egy ama hatalmasok közül az élők sorából. akik ma már olyan kevesen vannak, egy, akinek szívében, lelkeiben izzó volt a magyar fajszereget, egy, aki megteremtője volt a mai szabadlú Magyarországnak: Tiszta Kálmán, hazánkban 15 évig volt hatalmas miniszterelnök, 40 évig egyik legelső és leginkább kimagasló közéleti vezérférfi, vasárnap reggel 7 órakor meghalt budapesti palotájában. Sokat, szinte pótolhatatlanul sokat veszített benne a magyar szabadelvűség, még többet a reformátusság, melynek közsabadságait haza ifjúságától kezdődően, mind haláláig a legerélyesebben ő védelmezte. Az egész ország gyászolja a nagy hazafi halálát. Szentes város előjárósága is lerótta a nagy halott iránt a hazafiai kegyelet adóját azzal, hogy középületeire gyászlobogót tűzött ki; ugyanezt cselekedte a református egyház is; csak a megye nem gyászolt, pedig a hervadhatatlan érdemű nagy hazafi, akinek emléke élni fog e földön minden időkben, míg itt magyarok élnek, laknak, megérdemelte volna e végtisztességet a megye részéről is.

— Gaal Sándor táblai híró. A szentesi kir. járásbírósg közbecsülésben álló hivatalfőnökét, Gaal Sándor járásbíró kir. táblai bírói rangra emelte a királyi kegy. Gaal Sándor, mint kir. táblai bíró továbbra is megmarad a szentesi kir. járásbírósg élén, melyet az ő kitűnő adminisztratív képessége igazán mintaszerűvé tett az ügykezelésben. Az új táblai bíró kinevezetése alkalmától jó barátai és tisztelői, kiknek nagy a száma, melegen üdvözölték.

— A református kör ünnepe. A református kör április 6-ra tervezett nagy ünnepének programja már minden részletében végelesen meg van állapítva. Rendkívül szép, érdekes, gazdag és változatos ez a program, olyan, hogy bence városunk lakosságának minden rétege egyformán megtalálja a maga látványosságát. Az ünnepély április 6-án, vasárnap reggel 10 órakor kezdődik, a színházteremben rendezett bazar megnyitásával. A terep az alkalomra nappal is villamosan lesz tündöklően kilavígtva és egész nap, reggel 10 óratól, délután 6 óráig szól a zene. A bazárban lesz pezsgős sátor, buffé,

árúcsarnok, virágsátor, szerencsekerék, és tréfas automata. Ezenkívül a színpadon óráról-órára váltakozva más és más mulatóttó mutatóvány és pedig d. e. 11 órákor ködfátyolképek, délután 2 órákor ének, 3 órákor a csudas törpe és az óriás bemutatása, 4 órákor ismét ködfátyolképek, 5 órákor bűvészeti előadás és 6 órákor vásári mutatványos ének. A palyosoron Halász János vendéglős egész nap konyhat tart nyitva és minden századik látogatót egy értékes emléktárgyat kap. Minde sok szép látványosság mellett a belépődíj a bazárba felintóknak csak 30 fillér, gyermekeknek 20 fillér. A palyosorra külön belépődíj 20 fillér. A bazár este hat órákor bezárul és ekkor esti 8 órákor nagy művészestély lesz, fővárosi művészek részvételével, akiket aznap délután 4 órákor fogadnak ünneppiesen a vasútnál. A művészestély műsora: **P r o l ó g u s**, írta és szavalja **S z a b o l c s k a** Mihály a temesvári póctápag; zongorajáték, előadja **P o l ó n y i** Elemér bpesti zongoraművész; ének, zongorakísérettel előadja **S z i l a g y i** Arabella operanékeselő; szavalt **P a u l a y** Erzsikétől Budapest; zongorajáték, előadja **P o l ó n y i** Elemér, maganjelent, előadja **P a u l a y** Edéné a nemzeti színház tagja; ének, zongorakísérettel előadja **S z i l a g y i** Arabella, vig szavalt, előadja **P a u l a y** Erzsike. A hangversenyre a helyárok: nagypályholy 12 kor, kispályholy 10 korona, számozott ülőhely, oldalsók és erkélyszék első sora 3—3 korona; erkélyszék 2-ik sor és számozatlan ülőhely 2 korona, földszinti állóhely 1 kor; karzati ülőhely 60 fillér, karzati állóhely 40 fillér. Előadás után táncvigalom. Jegyek Bányai J. utóda kereskedésében válthatók előre.

— **Templom Pusztaszeren.** Honfoglaló Árpád vezér dicső emlékének színhelyén, Pusztaszeren talán rövid idő múlva templom fogja dicséreni a honalapítókat. Az alakuló Árpád-egyesület tette meg erre a kezdeményező lépéseket. Az egyesület most tartott értekezletén elhatározták, hogy az alakuló közgyűlést augusztus 3-án, a szokásos évi emlékünneppel egyidejűleg tartják meg. Országos hírűvé akarják emelni azt az emlékünnepet, mert meghívják rá a törvényhozó testületre, a kormányt és az összes hazai egyesületeket. A hét vezér emlékére egyben 7 hársfat ültetnek el, amiket **K i s s** Ferec erdőmester ajánlott fel.

— **A vörösbarna 6 filléres bélyegek.** A kereskedelemügyi miniszternek mult évi majus hóban kelt rendelete értelmében a vörösbarna színű 6 filléres postai frankójegyek érvényessége f. hó 31-én megszűnik. Az említett frankójegyek f. évi március 31-ig bármely postahivatalnál minden díj nélkül becserélhetők más, hasonló értékű frankójegyekre, ezen a határidőn túl azonban azokat a postahivatalok becserélésére már nem fogadják el és a vörösbarna színű 6 filléres frankójegyekkel bérmentesített küldeményeket, mint bérmentetleneket, megfélelő díjjal fogják — a címzett kárára — megterhelni.

— **A vásárhely-szt.-miklósi vasút építése.** A vásárhely-makó szt.-miklósi vasút építésének ügye szerencsésen dűlőre jutott végre. Csanádvármegye törvényhatóságához ugyanis a kereskedelemügyi minisztertől leirat érkezett, melyben a miniszter tudatja, hogy az új vasút kiépítése az érdekeltsg által kért és a tárgyaláson kikötött feltételek mellett engedélyeztetett. Ez azt jelenti, hogy az új vasút kizárólag törzsrészenyekkel fog finanszírozatni és az állam olyan magasfokú támogatásban részesíti ezt a vállalatot, mint eddig még egyetlenegy vicinális vasutat sem.

— **Egyleti élet.** A szentesi izraelita jótékony nőegylet f. hó 30-án, vasárnap délután 3 órákor tartja rendezés és közgyűlést, az egyház tanácstermében. E közgyűlés általános tisztújítással van összekötve. Választandó lesz egy elnök, egy pénztárnok, egy ellenőr, 16

választmányi tag, egy titkár és egy jegyző. Az egyleti tagokat a közgyűlésre ezúton is meghívja az elnöke.

— **A rómes eset.** Igazabban azt a címet adhattuk volna ennek a hírnek sok hűhó semmiért, mert amilyen nagyszabásúnak indult, olyan kicsire zsugorodott össze az a bűnpör, amiről itt szó esik. A f. hó 23-án a békési úton a városba jövő emberek egy gazdátlan kocsiért eltek. A kocsi elé fogott lovak Szentesre igyekeztek s a kocsin nem volt más, csak egy véres suba, egy csomó répa és két rudnak való akácia. Az emberek behajtották a fogatot a rendőrséghez és ott jelentést tettek a dologról azzal, hogy gyanújuk van két idegenre; akik aligha meg nem ölték a fogat gazdáját. A rendőrség elibement a két idegennek, akik **N y i r i** Sándor és **V i d o v e n y e c z** György névre hallgatnak és akik töredelmesen elmondták, hogy ők nem tudják, kiült a kocsin, de akármilyen is, ők összeveszték vele és — megölték, agyonverték. Ez hát gyilkosság volna. De hol van a meggyilkolt hullaja? A rendőrség lazasan keresett, kutatót, de hullát nem talált seholy. Végtére aztan előkerült, nem a hullá, hanem **K i s s** István szt.-mártoni lakos. Az övé volt a kocsi, a ló, ő veszett össze az úton, részeg fővel a szintén részeg idegenekkel és ötöt verték, nem ugyan agyon, de véresre és az ő véréből volt piros a suba. Idáig hát kicsomozódott volna a véres titok. De a bonyodalom ezután jött. **K i s s** István súlyos testi sérést mért magára a két magyar megbüntetését, de mikor ezt kéri, nem tudja urát adni, hogy és honnan került a kocsjára a répa meg a két akácfa. Ezekről az a gyanú, hogy lopott halmi. A rendőrség most azt nyomozza: ki volt a tolvaj és kitől lopták el ezeket a tárgyakat. Ide zsugorodott össze a rémeset.

— **Adományok a ref. kőri bazárnak.** A református kőri bazár 6-ki jótékony bazárja céljaira újabbán a következő ajándéktárgyakat küldték be: **C s u s** Lajosné úrnő 10 koronát; **Z o l n a y** Károly 6 koronát, **B a t i k** Sándorné úrnő 10 koronát, **E i s l e r** Sománé úrnő 8 koronát, **B a l o g h** Jánosné úrnő 10 koronát, **S z e d e r** Jánosné úrnő 6 koronát, **F e k e t e** Mártonné úrnő és **C z u o r** Emilné úrnő a fogadtatás költségére 10—10 koronát, **H o r v á t h** Istvánné úrnő egy kugyüfőstől, egy kavédobozt, egy cukordobozt, 2 tálcát, 1 kenyérszarat; özv. **O n o d y** Lajosné úrnő 6 csemegetányért talcaval, 2 virág vazát; **M i k l ó s** kisasszonyok 2 diszkótényt, 2 csipkebetétet, 2 kavésészét; **G a r m o c i** János úr (Zilah) 20 borbálda; **T ö r l e y** József (Budapest) 12 üveg pezsgő; **F r a n c o i s** Louis & Co (Budapest) 12 üveg pezsgő; **S c h u n d a** J Vencel (Bpest) 12 drb. zenemű; **L i t t k e** L (Bpest) 12 üveg pezsgő; **P i r i t y** Mátyás 1 üveg pezsgő; **J. E. (Pozsony)** 6 üveg pezsgő; **K é s m á r k y** és **Í l l é s** (Bpest) 10 drb. diszarú; **S t o m a t i n g y á r** (Zombor) 3 drb. fogor. fogpásztá, 3 üveg szájviz, 3 doboz szajabdac; **B e r é n y i** Antal egy élő bárány; **L é n á r t** Jusztina úrnő asztaldisz; **H e g e d ú s** Sándorné úrnőtől fogadtatás céljaira 5 korona készpénz.

— **Ingyenkosztos a város nyakán.** Sebők János nevű 16—17 éves suhanót helyeztek be jó idő előtt a városi menedékházba ideiglenesen, addig, míg a rossz csontot egy javítóintézetbe vihetik. Aztán már-már ott fejezték az életerős kamaszt a város ingyen kosztján. De olyan rakoncátlan volt bent, hogy a gondnok végre jelentést tett ellene s most a polgármester kitiltotta a menedékházból s egyúttal utasította a kapitányra, hogy helyezze rendőri felügyelet alá.

— **Vásár.** Dorosmán április 7-én lesz az idei tavaszi országos vásár, melyre mindenféle lábásjóság szabadon felhajtható.

Henneberg selyem — akkor valódi

ha közvetlen tőlén vásároltatik — blúzoknak és ruhákhoz, fekete felére és színes,

45 krtól 14 frt 65 krig

méterenként. Mindenkiék bérmentve és vámentesen kúdelik házhoz. Minták forduló postával. Szajba kettős leveleportó fizetendő. Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürich. (I.)

Irodalom.

A »**Vasárnapi Újság**« március 23-iki száma 86 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »**Fekely Miklós**« (cikzzképpel és képekkel). — **Költevények**: »**Bizon** szürüké, »**Itt hagyjuk a fészket**«. **K. Lippich Elek** től. — »**Miért nem jössz?**« **Eminesku** után **Révay Károly** től. — **Regénytar**: »**A parasztkirály**«. **Történeti regény**. Írta **Zigány Árpád** (**Goró Lajos** eredeti rajzaival). — »**Elfrida**«. **Elbeszélés**, angolból (képekkel). — »**Két mese**«. **Elbeszélés**. Írta **Mark Twain** (képekkel). — »**Az új képviselőház tagjai**« **IV. közlemény 60** arcképpel. (A négy közleményben eddig összesen 240 képviselő arcképe és életrajza jelent meg). — »**Methuen lord** elfogatása.« (3 képpel). — »**Tolnai Lajos**« (arcképpel). — **Ferency** »**Pogány Gabore**« a **Nemzeti Színházban**. **Szűry Dénes** től. — »**Fedák Sari**« (3 képpel). — »**A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása**« (képpel **Lotz, Székely** és **Háry festményei** után). — »**Henrik** porosz herceg amerikai látogatása« (3 képpel). — **Irodalom és Művészet**, **Közintézetek és Egyletek**, **Sakkjáték**, **Képtalan**, **Egyveleg** stb. rendezheti íróvotok.

A **Vasárnapi Újság** előfizetési ára negydekre négy kor., »**Politikai Ujdonságok**«-kal A »**Világkörüli**«-val együtt hat kor. Megrendelhető a **Franklin** Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egyetem-útca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »**Képes Neplap**« legolcsóbb újság a **magyarnép** számára, felévre 2 kor, 80.

Nyilatkozat.

Alólirott köteletségemnek tartom kijelenteni, miszerint nem vagyok azonos azon **C z a k ó** Imrével, akivel az »**Alföldi Ellenzéke**« a f. évi 34. szám alatt, »**Egy kuty a miatta**« című cikkében foglalkozik. **Szentes, 1902. március 25.**

Iff. **Czakó Imre.**
III. t. 297. sz. alatt.

Népesedési mozgalom.

Születtek: **Udvardi Eszter**, **Gönczi Ernő**, **Szánthó László**, **Józsa János**, **Jung Gábor**, **Berezzvai Ferencz**, **Péter Juliánna**, **Apátoczy Nándor Lajos**, **Dósi Molnár Mária**, **Paszti Mária**, **Antal János**, **Bese Lidia**, **Virág Sandor**, **Kiss Ferencz**, **Sipos Erzsébet**, **Székely Lidia**, **Lakatos halva** született nő. **Kósa Erzsébet**, **Dezso Erzsébet**, **Mihály Eszter**, **Szabics József**, **Vass Rozália**, **Csonka Imre**, **Kalpagos Szabó Eszter**, **Kutas Mária**, **Rideg Julianna**, **Rácz Terézia**, **Sarki Molnár Eszter**, **Bartha Imre**, **Hegyi Sandor**, **Bali Franciska**, **Török István**, **Botos Erzsébet**, **Kósa Rozália**, **Katai Pál**, **Erzsébet**, **Bíró Margit**, **Óz József**, **Kövér Jusztina**, **Virágos Kis Mária**, **Bíró Erzsébet**, **Szabó Lidia**.

Házasságot kötöttek: **Berényi Lajos** Czírbus Eszterrel **Georgiades János** Fedorcák Annával. **Csakó Sandor** Csonti Lidiával. **Nyiri Sandor** Kúdos Judittal. **Hladonik József**, **Halász Zsófiával**. **Székely Imre**, **Böszörményi Lidiával**,

Meghaltak: **Szánthó László** 3 óras születési gyengeség, **Halász Imre** 70 éves végelegyengülés, **Gönczi Judit** 86 éves aggkór, **Ládányi Sandor** 6 napos születési gyengeség, **Paczi Lajos** 24 éves tüdővész. **Szabó Béla** 6 éves vörheny után veselőb. **Bugyi Rozália** 1 éves tüdőhurut, **Kotyman Balint** 6 éves vörheny, **Csapó Mária** 6 éves vörheny, **Lakatos halva** született nő, **Nemes József** 18 év vörheny, **László Mária** 66 éves méhrák, **Czuzi Mihály** 60 éves majlob, **Balog Lidia** 3 év agyhártyalob **Kozák Mihály** 4 éves vörheny, **Aradi Károly** 1

éves bérlurát, Csepcaányi Ilona 86 éves agyszélhűdés, Horváth Mária 4 éves vörheny, Kis Eszter 1 éves rángórcs, Szépe Zsuzsánna 70 éves végtaggyengülés, Fazekas Gáspár 80 éves aggkori úszóg, Balint Lajos 19 hónapos hörgőlob, Buzi Mária 5 éves veselőb. Pádár Franciska 7 éves tüdővész.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1901. május 1-től

H.-M.-Vásárhely-Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 7 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.
Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó 6 p. éjjel.
Szentesről indul 5 óra 56 p. reggel, 10 óra 56 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 22 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel 12 óra 15 p. délután és 7 óra 27 p. este
Tisza-földváról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 09 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá tenyőről indul 9 óra 05 p. délelőtt, 2 óra 22 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok-H.-M.-Vásárhely

Szolnokról indul 3 óra 55 percor éjjel, 11 óra 50 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután,
Pusztá-Tenyőről ind. 4 óra 47 p. délelőtt, 12 óra 36 p. délután és 5 óra 36 p. d. u.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 58 délután és 7 óra 33 p. este,
Tökérről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 30 p. délután és 8 c. p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 4 óra 1 perc délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 57 p. d. u. 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 47 p. este.
Szegvárról indul 5 óra 29 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 05 p. este és 6 óra 05 p. délelőtt.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 6 ó 57 p. este, és 10 óra 37 p. délelőtt

Nyílttér.

KRONDORF A LEGJOBB
NYALKALDO GYÓGYVIZ.

Lap tulajdonos- és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENC
Felelőszerkesztő: BÁNFLVI LAJOS.
Társ-szerkesztő: MÁTÉFFY LÁSZLÓ.

3315.

1902.

Hirdetmény.

A mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t. c. végrekajtása tárgyában kibocsátott 48.000/1894. sz. F. M. R. 75. § a alapján felszólíthatnak azon birtokok, kiknek 100 katasztrális holdnál nagyobb birtokuk van, s így magán mezőőr alkalmazására jogosítvák, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb a folyó

évi április 30-ig a városi főjegyzői hivatalban annál inkább bejelentésként, mert csak azok mentesíttettek a községi mezőőr tartás költségei alól, — kik magán mezőőreiket a főntebb megszabott határidőig bejelentik és feleskettetik.

Tájékozással megjegyeztetik, hogy magán mezőőrül csak kizárólag e célból felfogadandó egyén alkalmazható s a birtokokos cselédeküket vagy családtagjaikat mezőőrökül nem alkalmazhatják.

Szentesen, 1902. március 22.

DR. LAKOS,
polgármester

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja s. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csudagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — akiké — egy csomag gyógyszer magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki fjúkori kicsapongások folytán nemi bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregek és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „tate Medical Institut”-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon nal megkldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségekből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárholon magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkréció mellett díjtalanul elkldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institut 6901. Elektron Building. Fort Wayne, Ind. Amerika É s minden levé portómentesen küldendő.

Értesítés.

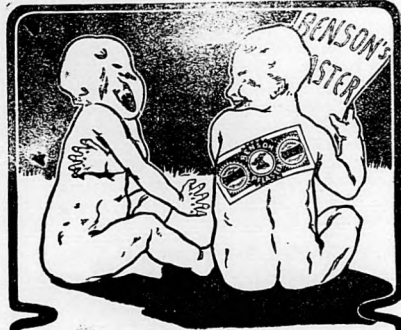
Tisztelettel tudatom a n. é. virágkedvelő közönséggel, hogy a husvéti ünnepekre nagymennyiségű levágott virágom lesz, melyet özv. Dobray Sándorné úrnó házában levő üzlethelyiségben, **husvét első napján is egész nap árúsítok el.**

Kertészetenben egy ép, egészséges 14—15 éves fiút tanoncnak felveszek.

A n. é. közönség tömeges látogatását kérve, maradok
Szentes, 1902. márc. 27.

2—1

tisztelettel:
Kiss Albert,
kertész.

Seabury & Johnson

Benzon-tapasza

a leghathatósabb szer

Reuma, csipőszúrás
lapoczkafajás, hátfajás
mellszúrás, köhögés
és minden meghűlési
baj ellen.

Órakodni kell értéktelen utánzatoktól.

Ritz Lajos és Társa, Hamburg

Kapható: Szentesen, Bozói Gyógygyógyszertárában.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chia gcői aratógépgyár.)

GRAND PRIX

PARIS 1900-ban.

Kérekötő aratógép,
Fűkaszógép,
Kőszőrűkészítők

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kérekötőfont

GYÁRTMÁNYAI

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte
Olesó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN

ÉVI TERMELES:

BUDAPEST,

igazgató

362000 gép.

V. kerület, Váci-ut 30. szám